

Jak zobaczyć i zrozumieć przyrodę

Ostatnie dni, a właściwie finał XI Konkursu Plastycznego „Moje spotkania z przyrodą” i XI Konkursu Plastycznego „Przyroda Powiatu Dębickiego”, który odbył się 29 listopada 2024 r. w budynku Starostwa Powiatowego w Dębicy wywołał we mnie pewne refleksje. Otóż, zadając sobie pytanie jak zobaczyć przyrodę?, zobaczyłam ją w trakcie tych dwóch konkursów w wielu wymiarach. Nie było by to nic nowego ale ja po raz jedenasty stwierdziłam, że przyrodę można oglądać na wiele sposobów, będąc ciągle zaskoczonym poznawaniem czegoś nowego, nie odkrytego. Wiemy, że przyrodę można badać za pomocą narządów zmysłów. Jest to nasza pierwsza i podstawowa metoda obserwacji. Człowiek poznaje otoczenie za pomocą zmysłów. W dzisiejszym zabieganym świecie jest bardzo łatwo przeoczyć cuda otaczającego nas świata przyrody. Konkursy potwierdziły kolejny raz, że jednak wykorzystując moc obserwacji, możemy odkryć sekrety, które skrywa natura i lepiej zrozumieć świat, w którym żyjemy. Przecież od skomplikowanych ekosystemów po zachowania zwierząt, ptaków, wiatru, słońca, wody jest tak wiele do odkrycia poprzez prosty akt obserwacji. Sama obserwacja nie polega tylko na biernym patrzeniu na świat ale polega na aktywnym angażowaniu się w otoczenie i oczywiście na zwracaniu uwagi na szczegóły. Dzięki wyostreniu umiejętności obserwacji można zauważać dużo szczegółów, tworzyć powiązania i zdobywać spostrzeżenia, które nie są od razu widoczne. Sztuka obserwacji polega na użyciu wszystkich zmysłów – nie tylko wzroku. Patrząc, słuchamy dźwięków natury, czujemy faktury roślin i zwierząt, wachając zapachy środowiska i rozwijamy zrozumienie naszego otoczenia. Jednym z najbardziej fascynujących obszarów do obserwacji są ekosystemy. Ekosystemy to złożone sieci organizmów żywych i ich środowisk, a poprzez uważną obserwację można odkryć zawiłe relacje między różnymi gatunkami i to, w jaki sposób są sobie potrzebne aby przetrwać. Obserwowanie tych zachowań może prowadzić do większego docenienia delikatnej równowagi natury i znaczenia ochrony ekosystemów. Obserwowanie zachowań zwierząt, owadów, ptaków może dostarczyć cennych spostrzeżeń na temat świata przyrody. Badając, obserwując zachowanie zwierząt, ptaków możemy lepiej zrozumieć ich potrzeby i podatność na zagrożenia i zależność od nas.

W erze cyfrowej technologii, która może odgrywać znaczącą rolę w rozwijaniu naszych umiejętności obserwacji, mamy teraz narzędzia do rejestrowania i analizowania świata przyrody w sposób, który wcześniej nie był możliwy. I bardzo dobrze, że wielu młodych ludzi wie, że telefon komórkowy też może się przydać do rejestrowania zachowań naturalnego środowiska. Dodatkowo technologia umożliwia dzielenie się obserwacjami z szerszą publicznością. Odkrywając sekrety świata przyrody poprzez obserwację, zrobienie zdjęcia, namalowanie obrazu, każdy z nas może pielęgnować głębokie uznanie dla naszej planety i podejmować świadome decyzje dotyczące tego, jak ją chronić. Wiem też, że kiedy znajdziemy się w otoczeniu natury, poświęćmy jej chwilę na obserwację. Nigdy nie wiemy, jakie sekrety możemy odkryć i jak mogą one przyczynić się do naszego zrozumienia świata, w którym żyjemy, przyrody, która nas otacza.

I to wszystko zobaczyłam po raz kolejny i to tak jakbym zobaczyła nowe dotąd nieznanne obszary, a wszystko za sprawą prac plastycznych, zdjęć, które wykonali uczestnicy przedmiotowych konkursów.

Było to dla mnie bardzo miłe uczucie, bo mogłam brać udział w wędrownicy po Powiecie Dębickim i nie tylko.

Dziękuję za to wszystkim uczestnikom.